

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3To/83/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2323010143
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Kresl
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2323010143.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Rastislava Kresla a sudcov JUDr. Kataríny Stanislavskej a JUDr. Ladislava Révesa, v trestnej veci obžalovaného A. B., nar. XX.XX.XXXX vo C., pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona a § 139 ods. 1 písm. c), písm. e) Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Galanta č.k. 14T/8/2023-280 zo dňa 28.04.2023, na verejnom zasadnutí konanom dňa 08.08.2023 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie obžalovaného A. B., nar. XX.XX.XXXX, z a m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Galanta č.k. 14T/8/2023-280 zo dňa 28.04.2023 bol obžalovaný A. B., nar. XX.XX.XXXX vo C., trvale bytom C. D. XXX, E.. F., uznaný vinným z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona a § 139 ods. 1 písm. c), písm. e) Trestného zákona, ktorého sa dopustil na tom skutkovom základe, že

že

dňa 26.septembra 2022 v čase okolo 19:00 hod. v obci C. v rodinnom dome s popisným číslom XXX, pod vplyvom alkoholu vykopol balkónové dvere vedúce do kuchyne, kde sa svojej sestre G. H. B. vyhrážal slovami: „Zabijem Ťa, čo robíš v mojej kuchyni!“ a hneď sa na ňu zahnal päšťou, avšak ju neudrel, v tom sa medzi nich postavila ich matka poškodená C. B., aby zabránila obžalovanému k uskutočneniu fyzického útoku na jeho sestru, na čo obžalovaný svoju matku chytil za ruky, začal s ňou triasť, hodil ju na gauč, v tom matka zakričala na svoju dcéru, aby utekala preč, sestra vybehla na ulicu a z obavy o svoj život a zdravie uzamkla za sebou bránu, aby sa k nej nedostal obžalovaný, ktorý za ňou utekal a snažil sa otvoriť bránu a vykrikoval spolu s oplzlými slovami: „Zabijem Ťa a zdochni!“, potom sestra telefonicky kontaktovala brata, poškodeného I. B. a spoločne vošli do kuchyne skontrolovať ich matku, ktorá bola vystrašená a obžalovaným zahnaná do kúta, pričom kričal: „Všetkých pozabijam!“ a potom začal kričať na brata: „Blíži sa čas tvojej smrti, kedy ťa zabijem!“ a rukami ho chcel udrieť, na čo sa brat začal brániť, obžalovaného zvalil na zem a nakoľko obžalovaný bol neustále agresívny, tak ho držal až do príchodu hliadky, čím svojim konaním u poškodených G. H. B., narodenej XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, C. B., narodenej XX.XX.XXXX, bytom C. XXX a I. B., narodeného XX.XX.XXXX, bytom C. XX, spôsobil vážnu obavu o ich život a zdravie, že svoje vyhrážky naplní, pričom očakával menší odpor zo strany poškodených, s poukazom na ich blízky príbuzenský vzťah ako aj vek poškodenej C. B..

Za tento skutok okresný súd uložil obžalovanému podľa § 360 ods. 2 Trestného zákona, § 37 písm. m) Trestného zákona, s použitím § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona trest odňatia slobody v trvaní 24 (dvadsaťštyri) mesiacov so zaradením obžalovaného do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Zároveň súd podľa § 76 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 78 ods. 1 Trestného zákona

uložil obžalovanému ochranný dohľad v trvaní 1 (jeden) rok a podľa § 77 ods. 2 Trestného zákona v spojení s § 51 ods. 3 písm. b) Trestného zákona obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov. Podľa § 77 ods. 2 Trestného zákona v spojení s § 51 ods. 4 písm. j) Trestného zákona tiež uložil obžalovanému povinnosť spočívajúcu v prikaze podrobiť sa psychoterapii alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve zameranými na požívanie alkoholu.

Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil v rozsahu č. I. 280-297.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že prokurátor Okresnej prokuratúry Galanta podal na Okresný súd Galanta dňa 07.02.2023 obžalobu č. 3 Pv 387/22/2202-37 zo dňa 06.02.2023 na obžalovaného pre skutok právne kvalifikovaný tak, ako je uvedený v obžalobe, a to na skutkovom základe obžaloby.

Okresný súd na hlavnom pojednávaní vykonal dokazovanie výsluchom obžalovaného, výsluchom znalca MUDr. Maroša Uhrina, prehratím kamerových záznamov o výsluchu svedkov – poškodených (G. H. - B., I. B., C. B.), prehratím kamerového záznamu o výsluchu svedka F. H., oboznámením zvukového záznamu - tiesňového volania na linku 158, a tiež oboznámením ďalších listinných dôkazov.

Na základe vykonaného dokazovania okresný súd konštatoval, že spáchanie žalovanej trestnej činnosti obžalovaného bolo plne preukázané v súlade s obžalobným návrhom prokuratúry. Obžalovaný sa vyhrážal poškodeným smrťou, a to takým spôsobom, že to u nich mohlo vzbudiť dôvodnú obavu, pričom tento čin spáchal na viacerých osobách a na chránenej osobe - blízkej osobe a osobe vyššieho veku. Tým naplnil skutkovú podstatu prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona a § 139 ods. 1 písm. c), písm. e) Trestného zákona pričom preukázateľne vedel, že sa jedná o rodinných príslušníkov, že medzi poškodenými bola aj jeho matka, ktorá je osobou staršieho veku a očakával teda menší odpor zo strany svojich príbuzných ako aj s poukazom na samotný vek poškodenej. Vo vzťahu ku všetkým poškodeným išlo teda o blízke osoby obžalovaného - chránenej osoby, pričom v prípade poškodenej C. B. zároveň aj o chránenú osobu - osobu vyššieho veku (77 rokov).

Spáchanie skutku bolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané jednak výpoveďami svedkov - poškodených G. H. - B., I. B., C. B., ako aj svedka F. H., ktorí podrobne a obsahovo zhodne popísali predmetný skutok a obžalovaného, ale i oboznámeným zvukovým záznamom - volaním na tiesňovú linku a oboznámenými listinnými dôkazmi, ktoré ucelene a presvedčivo dokazovali spáchanie skutku obžalovaným tak, ako sa mu kládlo za vinu. Svedkovia – poškodení opísali okolnosti správania sa obžalovaného na mieste činu, z ktorých zhodne vyplývalo, že obžalovaný, ktorý bol pod vplyvom alkoholu, vykopol balkónové dvere na spoločnej domácnosti, ktorú zdieľal so svojou matkou, kde sa v tom čase nachádzala poškodená C. B. a poškodená G. H. - B. so svojim synom F. H., pričom na uvedenom nič nemenila ani obrana obžalovaného, ktorý uviedol, že balkónové dvere nemajú kľučku a všetci ich otvárajú obdobným spôsobom, teda vykopnutím. Uvedené tvrdenia považoval okresný súd za účelové, rovnako ako tvrdenie obžalovaného o tom, že sa poškodeným nevyhrážal smrťou, ale že im len uviedol, že ich zabije vakcína. K obrane obžalovaného, ktorý tvrdil, že trestný čin nespáchal okresný súd poukázal na výsluch obžalovaného z prípravného konania, v ktorom uviedol, že „je pravda, že si nepamätám všetko, mal som vypité...“. Za účelovú potom okresný súd považoval aj obranu obžalovaného, kedy uvádzal, že síce alkohol pil, ale všetko si pamätá a preto je presvedčený, že žiadnu vyhrážku nevyslovil. Za irelevantné považoval súd aj tvrdenie, resp. snahu o vyvinenie sa obžalovaným, kedy tento poukazoval na opakované návštevy poškodenej, pričom jej návštevy si neželal. Naplnenie objektívnej stránky skutkovej podstaty prečinu nebezpečného vyhrážania, mal súd taktiež za preukázanú bez dôvodných pochybností, a to práve výpoveďami jednotlivých svedkov - poškodených, ktorí sa vyjadrili aj k obsahu vyhrážok obžalovaného, pričom doslovné citácie obsahu vyhrážok obžalovaného adresovaných poškodeným sa v prípade výpovede jednotlivých svedkov - poškodených nijako nelíšili, všetci zhodne popísali obsah slov, ktorými sa obžalovaný pod vplyvom alkoholu poškodeným vyhrážal, že ich zabije. Skutočnosť, že poškodená pri telefonáte výslovne neuviedla, že sa im obžalovaný vyhrážal, ale uviedla, že ich obžalovaný napadol, ktorú skutočnosť v tom čase pod vplyvom strachu považovala za rozhodujúcu uviesť, obžalovaného viny nezbavuje a nemôže ani v žiadnom prípade predstavovať dôvod na konštatovanie, že skutok, ktorý je obžalovanému kladený za vinu, sa nestal. Rovnako ako skutočnosť, že sa poškodená G. H. - B. do rodinného domu vrátila spolu s poškodeným I. B., ktorého išla privolať na pomoc, ešte neznamená, že sa im obžalovaný nevyhrážal a že v nich takéto jeho konanie

nevzbudilo dôvodnú obavu o ich život a zdravie, pretože aj práve z dôvodu obavy o život a zdravie ich matky sa po zabezpečení si potrebnej pomoci v podobe prítomnosti brata - poškodeného I. B. do predmetného obydliá vrátila. Vzbudenie dôvodnej obavy o život či zdravie na strane poškodených mal súd za preukázané, a to najmä z ich vlastných vyjadrení, kedy všetci poškodení uviedli, že v nich konanie obžalovaného vzbudilo dôvodnú obavu o život a zdravie a že obžalovaný, ktorý má problém s užívaním alkoholu (užívanie, resp. nadužívanie ktorého obžalovaný sám potvrdil), pod jeho vplyvom má tendenciu správať sa agresívne. Obhajobné námietky spočívajúce v tvrdení, že išlo o odlišnú formuláciu a že obžalovaný sa poškodeným nevyhrážal smrťou, ale len avizoval ich skorú smrť spojenú s účinkami vakcíny proti ochoreniu Covid súd považoval za jednoznačne vyvrátené dokazovaním vykonaným v priebehu hlavného pojednávania. Čo sa týka námietok obhajoby ohľadom nezákonného začatia trestného stíhania okresný súd uviedol, že zo zápisnice o zadržaní a obmedzení osobnej slobody podozrivej osoby v spojení s výpisom z udalosti vyplynulo, že trestné stíhanie bolo začaté na základe neodkladného a neopakovateľného úkonu a to zadržaním a obmedzením osobnej slobody obžalovaného podľa § 85 ods. 1 Trestného poriadku. Zo spisového materiálu jednoznačne vyplýva, že obžalovaný bol riadne upovedomený o výsluchoch svedkov - poškodených. Čo sa týka námietok obhajoby ohľadom nepreukázaného poškodenia balkónových dverí či existencie akýchkoľvek zranení poškodených, tieto považoval súd za irelevantné a s vecou nesúvisiace. Pokiaľ ide o námietky obhajoby týkajúce sa možnosti, resp. nemožnosti čítania zápisnice o výpovedi svedkov súd uviedol, že obžalovaný ani obhajca po doručení obžaloby a výzvy podľa § 240 ods. 3 Trestného poriadku nenavrhl svedkov vypočuť osobne, preto boli splnené zákonné podmienky aj pre čítanie zápisnice o ich výpovedi namiesto ich výsluchu. K čítaniu zápisníc o výpovediach svedkov súd neprístupoval, keďže boli oboznámené kamerové záznamy zachytávajúce výsluchy jednotlivých svedkov. Na hlavnom pojednávaní súd ako listinný dôkaz následne oboznámil len časť zápisnice, ktorej obsahom bolo poučenie svedkov o práve odoprieť vypovedať bez čítania obsahu ich výpovede a to práve z dôvodu námietok obhajoby ohľadom absencie zákonného poučenia. Na uvedenom závere, že všetci svedkovia - poškodení boli pred výsluchom riadne poučení a výslovne vyhlásili, že svoje právo odoprieť vypovedať nevyužívajú a vypovedať budú nič nemeň ani skutočnosť, že pri svedkyňi - poškodenej C. B. jej aj v závere výsluchu bola položená otázka týkajúca sa jej pomeru k obžalovanému. Zároveň súd nemal žiadne pochybnosti o dátume, kedy boli svedkovia vypočúvaní, keďže tento vyplýval jednak z riadne spísanej a podpísanej zápisnice o ich výsluchoch ako aj z prehratých kamerových záznamov. Čo sa týka zákonnosti dôkazov- prehratých kamerových záznamov zachytávajúcich obsah výpovede svedkov - poškodených uviedol, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že všetci svedkovia boli pred svojim výsluchom riadne poučení, pričom všetci výslovne vyhlásili, že právo odoprieť vypovedať nevyužívajú a vypovedať budú, pričom zápisnicu o takomto poučení aj podpísali a k ich výsluchu bol tiež pribratý psychológ. Samotná skutočnosť, že obhajobe sa takéto poučenie a jeho obsah javí ako nedostatočné ešte neznamená, že svedkovia neboli zákonne poučení a že ich výsluchy boli vykonané v rozpore s Trestným poriadkom.

Pokiaľ ide o uloženie trestu, okresný súd u obžalovaného nevzhladol žiadnu poľahčujúcu okolnosť pričom vzhľadom na jednu príťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Trestného zákona. Vzhľadom na prevažujúci pomer príťažujúcich okolností v zmysle § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona pristúpil k modifikácii dolnej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby v § 360 ods. 2 Trestného zákona a túto zvýšil o jednu tretinu, t.j. na šesťnásť mesiacov až tri roky. Vzhľadom na všetky okolnosti prípadu, osobu páchatela, závažnosť následku považoval súd za primeraný a spravodlivý i s ohľadom na naplnenie individuálnej a generálnej prevencie trest odňatia slobody vo výmere 24 (dvadsaťštyri) mesiacov, pričom výkon trestu obžalovanému podmienene neodložil, pretože vzhľadom na osobu obžalovaného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije, ako aj na okolnosti prípadu a jeho trestnú minulosť má za to, že u obžalovaného je nevyhnutný priamy výkon uloženého trestu. Poukázal na to, že v prípade obžalovaného nešlo o ojedinelý útok na poškodených, ktorý by bol len výnimočným vybočením z medzí inak jeho riadne vedeného života (tzv. excesom). Obžalovaný má výrazné sklony k páchaniu protispoločenskej činnosti obdobného druhu, ktorej sa v minulosti už opakovane, voči rovnakým poškodeným dopustil. Pokiaľ ide o osobu samotného obžalovaného, ide o páchatela, u ktorého sú badateľné sklony k páchaniu trestnej činnosti obdobného charakteru, o čom svedčí odpis registra trestov, v ktorom má doposiaľ evidované štyri odsúdenia prevažne za obdobnú násilnú trestnú činnosť (nebezpečné vyhrážanie). Doterajší výkon podmienecných i nepodmienecných trestov odňatia slobody, ako i uložená sankcia za priestupok, nemali na obžalovaného dostatočne odstrašujúci a ani prevýchovní vplyv. Okresný súd v danom prípade neaplikoval ustanovenie § 10 ods. 2 Trestného zákona (tzv. materiálny korektív), nakoľko mal za to, že vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky,

okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatel'a nie je závažnosť činu nepatrná. S poukazom na vyjadrenia znalca MUDr. Maroša Uhrina, ale aj s poukazom na vyjadrenia samotného obžalovaného v priebehu celého hlavného pojednávania, súd obžalovaného zaradil do ústavu s prísnejším (stredným stupňom stráženia), pretože mal za to, že jeho zaradením do ústavu s iným stupňom stráženia nebude jeho náprava lepšie zaručená, a to práve so zreteľom na mieru narušenia obžalovaného. Obžalovaný nad spáchaným trestným činom neprejavil žiadnu ľútosť napriek tomu, že sa jednalo o jemu blízke osoby, práve naopak, vinu kládol výlučne poškodeným. Konštatoval, že obžalovaný absolútne nesebakriticky pristupuje k ním spáchanej trestnej činnosti, viní všetkých len nie seba, preto konštatoval, že jeho nápravu bude možné ťažšie dosiahnuť. Vzhľadom na vyššie uvedené, po náležitom zhodnotení osoby páchatel'a uskutočneného súdom po vykonaní dokazovania na hlavnom pojednávaní a vzhľadom k tomu, že obžalovaný bol v posledných 10 rokoch pred spáchaním predmetného trestného činu vo výkone trestu za iný jeho úmyselný trestný čin, zaradil súd obžalovaného podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Okresný súd uložil obžalovanému aj ochranný dohľad, a to v trvaní jeden rok, pretože ho odsudzoval za úmyselný trestný čin a obžalovaný už bol v minulosti najmenej dvakrát vo výkone trestu odňatia slobody za takýto trestný čin a znovu mu ukladal nepodmienečný trest odňatia slobody. Podľa názoru súdu vzhľadom na osobu obžalovaného, najmä s prihliadnutím na jeho doterajší spôsob života, na prostredie, v ktorom žije a na povahu spáchanej trestnej činnosti sa nedá očakávať, že obžalovaný po výkone trestu povedie riadny život. V rámci ochranného dohľadu súd uložil obžalovanému aj obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a povinnosť spočívajúcu v príkaze podrobiť sa psychoterapii alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve zameranými na požívanie alkoholu, a to najmä s poukazom na vyjadrenie znalca, ktorý konštatoval pri svojom výsluchu chorobné nadužívanie alkoholu obžalovaným, avšak vzhľadom na absenciu motivácie samotného obžalovaného neodporúčal uloženie ochranného protialkoholického liečenia, avšak konštatoval tiež vhodnosť a účelnosť psychoterapie, prípadne absolvovania psychologického poradenstva.

Proti tomuto rozsudku čo do výroku o vine, treste a konaníu, ktoré predchádzalo vydaniu rozhodnutia podal na hlavnom pojednávaní bezprostredne po jeho vyhlásení odvolanie obžalovaný, pričom písomné dôvody odvolania doplnil prostredníctvom svojho obhajcu na č.l. 279.

Obžalovaný v odvolaní namietal, že vykonané dôkazy si obsahovo protirečia vo vzťahu k rozhodujúcim skutkovým zisteniam, čím je skutkový stav zistený okresným súdom založený na dôvodných pochybnostiach, pričom súd zároveň nevyhodnotil dôkazy v ich vzájomnom súhrne. V konaní bolo porušené právo obžalovaného na obhajobu a spravodlivé súdne konanie. Súd sa nenáležitým a zmätočným spôsobom vysporiadal s námietkami obžalovaného proti rozhodujúcim dôkazom, na ktorých následne založil výrok o vine. Odôvodnenie rozsudku je podľa obžalovaného zmätočné a nepreskúmateľné. Poukazuje na to, že na hlavnom pojednávaní dňa 26.04.2023 boli vykonané obrazovo zvukové záznamy o výsluchoch svedkov – poškodených, z ktorých je zrejmé, že žiadnej z menovaných blízkych osôb nebola daná možnosť výslovne sa vyjadriť, či využíva alebo nevyužíva právo odoprieť výpoveď podľa § 130 ods. 1 Trestného poriadku. Aj keď kamerové záznamy začínajú čítaním poučení vrátane § 130 ods. 1 Trestného poriadku, vypočúvajúca osoba sa už výslovne nepýtala, či ten ktorý svedok využíva právo odopretia výpovede z dôvodu príbuzenského pomeru k obžalovanému. Dokonca podľa kamerového záznamu o výsluchu poškodenej C. B. sa vypočúvajúca osoba pýta tejto svedkyňi až po jej spontánnej výpovedi ako poslednú otázku v akom pomere je k obžalovanému. Súd teda založil vinu obžalovaného na výpovediach, ktoré neboli vykonané v súlade so zákonom, čím došlo k porušeniu ustanovenia § 2 ods. 12 Trestného poriadku. Kamerové záznamy sú pritom rozhodujúcimi dôkazmi v predmetnej trestnej veci. Poučenie a vyjadrenie k poučeniu o práve odoprieť výpoveď malo byť obsiahnuté v rámci úvodu výsluchu zachytenom na kamerovom zázname, ktoré sú jediné originálne zdroje priebehu úkonu. Takéto dôkazy sú teda nepoužiteľné v žiadnom štádiu trestného konania. Ďalej namieťa, že súd sa procesne nesprávnym, nezákonným spôsobom rozhodol zahojiť tento závažný nedostatok tým, že čítal časť poučenia zápisníc o výsluchoch svedkov – poškodených, avšak postupom podľa § 269 Trestného poriadku, čo obhajoba namietala. Navyše súd takýto postup nejednoznačne a zmätočne odôvodnil. Zmätočnosť spočíva v tom, že súd najprv pripustil čítanie zápisníc z dôvodu nevyjadrenia sa obhajoby k výzve podľa § 240 ods. 3 Trestného poriadku a súčasne ich považuje za listinné dôkazy. Obhajoba však namieťa, že na hlavnom pojednávaní nebol dôvod na oboznamovanie zápisníc o výsluchoch svedkov, keďže navyše ani prokuratúra nenavrhol prečítať tieto zápisnice. Prehratie kamerových záznamov a prečítanie zápisníc o výsluchoch svedkov – poškodených považuje za objektívne rozdielne inštitúty oboznamované odlišným spôsobom. Na oboznámenie častí

zápisníc o výsluchoch svedkov – poškodených z prípravného konania nebol daný zákonný dôvod, a už vôbec nie podľa § 269 Trestného poriadku ako listinných dôkazov. Zápisnica o výsluchu svedka sa totiž nemôže oboznámiť ako listinný dôkaz, keďže o žiaden listinný dôkaz nejde a tiež, keď na oboznamovanie zápisníc o výpovedí svedkov na hlavnom pojednávaní sa vzťahuje § 263 Trestného poriadku, na čo splnené podmienky neboli. Zápisnica o výsluchu svedka nie je listinným dôkazom oboznamujúcim sa podľa § 269 Trestného poriadku, ale je len formou zachytenia výsluchu svedka. To, že sa obhajoba nevyjadřila k výzve na vykonanie dokazovania na hlavnom pojednávaní nemôže mať žiadne dôsledky, najmä nie negatívne pre obžalovaného. Rovnako z vykonaného dokazovania nevyplýva, že by poučenia v zápisniciach o výsluchoch svedkov – poškodených a vyjadrenia sa k nim ohľadne práva na odopretie výpovede boli učinené pred samotnými výsluchmi, keďže z kamerových záznamov takéto skutočnosti výslovne absentujú. Zápisnice o výsluchoch svedkov sú totižto formulárovo predtlačené, boli skompletizované, vytlačené a podpísané až po ukončení výsluchov. Skutkové pochybnosti o priebehu úkonov, nesúlad kamerových záznamov a zápisníc o výsluchoch svedkov mal okresný súd vyhodnotiť v prospech obžalovaného. Súd sa k tejto námietke obhajoby nijako nevyjadřil, čím došlo k porušeniu práva obžalovaného na obhajobu a spravodlivé súdne konanie. Nijakým spôsobom nebola zo strany súdu skonsumovaná námietka obhajoby k výsluchu svedka F. H., kde tiež absentovalo poučenie o práve odoprieť výpoveď pre rodinný pomer s obžalovaným a výslovné vyjadrenie sa svedka k využitiu tohto práva. Ďalej namieta, že nebol vopred upovedomený o výsluchoch svedkov – poškodených po vznesení obvinenia konaných dňa 28.09.2022. V rámci zápisnice o výsluchu obžalovaného zo dňa 27.09.2022 nie je žiadna zmienka o upovedomení obžalovaného o termíne tohto úkonu, preto sa obžalovaný ani nemohol účinne vzdať práva na účasti výsluchov poškodených. O opaku nesvedčí ani doručka zo dňa 28.09.2020. Uvedenú skutkovú pochybnosť je potrebné v zmysle zásady „in dubio pro reo“ v skutkovej otázke času upovedomenia vyhodnotiť v prospech obžalovaného. Ďalej poukazuje na dôvodné pochybnosti v súdom zistenom skutkovom stave. Volanie na tiesňovú linku v sebe neobsahuje informáciu o tom, že by sa obžalovaný verbálne alebo iným spôsobom, resp. spôsobom uvedeným v obžalobe vôbec vyhráždza, obsahuje iba zmienku o tom, že obžalovaný napadol mamu a brata. Zmienka o fyzickom napadnutí nepreukazuje podstatu skutku vo výroku o vine rozsudku a trestného činu podľa § 360 ods. 1 Trestného zákona. Túto skutočnosť mal súd vyhodnotiť ako zlyhanie pamäťovej stopy a skreslenie pamäťových schopností menovanej poškodenej, a to v neprospech skutku, avšak v prospech obžalovaného. Súd nesprávne poukázal na výpoveď obžalovaného z prípravného konania a ňou následne nedôvodne a nesprávne spochybnil obranu obžalovaného, ktorú považoval za účelovú. Obžalovaný sa však vo výpovedi na hlavnom pojednávaní nijako neodklonil od výpovede z prípravného konania, pretože opakovane prezentoval tú istú obranu, a to, že nevyslovil žiadne vyhrážky voči poškodeným. Súd tiež opomenul vyhodnotiť výpoveď obžalovaného v celistvosti, pretože nezákonne v rozpore s § 2 ods. 12 Trestného poriadku vyseletoval časti výpovede a nesprávne tak spochybnil obranu obžalovaného, ktorá bola počas celého konania rovnaká. Dôvodné pochybnosti o zistenom skutkovom stave vyplývajú aj z toho, že hoci na miesto prišla polícia, tak žiadne poškodenie balkónových dverí, ktoré mal obžalovaný vykpnúť nebolo zadokumentované. Skúmanie stavu balkónových dverí nemôže byť irelevantné, ako uviedol súd v odôvodnení rozsudku, pretože môže naznačovať určité agresívne naladenie obžalovaného. Keďže ale vykpnutie dverí nebolo preukázané, je aj spochybnené, že by obžalovaný pri vstupe do domu, keď vedel o prítomnosti poškodenej G. H. B. vstupoval agresívnym spôsobom s tendenciou vyhráždzať sa. Dôvodne pochybné je tiež zistenie súdu o vzbudení dôvodnej obavy o život a zdravie poškodených zo strany obžalovaného. Poškodená G. H. B., sa v čase spáchania skutku nebála vrátiť do domu, v ktorom zostala jej matka s obžalovaným bez sprievodu polície, a poškodený I. B. sa nebál fyzicky pôsobiť na obžalovaného a držať ho vlastným telom až do príchodu polície. U žiadneho z poškodených nemohli slová, resp. konanie obžalovaného vzbudiť dôvodnú obavu o život či zdravie, keďže sa nebáli vrátiť do domu obžalovaného bez sprievodu polície. Pokiaľ súd poukázal na to, že obava z obžalovaného bola u poškodených umocnená požívaním alkoholu, v tejto súvislosti obhajoba poukázala na závery znaleckého posudku MUDr. Maroša Uhrína, podľa ktorého vyplýva, že aj napriek konštatovaniu problémov s alkoholom pobyt obžalovaného na slobode nie je nebezpečný pre spoločnosť. Poškodení sa v skutočnosti obžalovaného nebáli, sama poškodená C. B. žila s obžalovaným v jednej domácnosti, pričom ostatní poškodení ich domácnosť na dennej báze navštevovali, hoci v nich trvale býval obžalovaný so svojou matkou. Obhajoba rovnako namieta aj voči záverom okresného súdu pri ukladaní trestu, kedy súd nijakým spôsobom nevysvetlil, prečo obžalovanému uložil práve trest odňatia slobody v trvaní 24 mesiacov. Súd vo vzťahu k uloženiu trestu rozvinul len všeobecné úvahy o treste bez toho, aby individualizoval konkrétnu výšku trestu. Poukazuje tiež na zmätočnosť odôvodnenia, kedy súd na jednej strane konštatuje sťažujúcu možnosť nápravy a na druhej strane poukazuje na vhodnosť a účelnosť psychoterapie. Namietta tiež zaradenie

obžalovaného do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, poukazujúc pritom na skôr vydaný trestný rozkaz, ktorým súd obžalovaného pri nezmenenom skutkovom základe zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Toto rozhodnutie súdu nebolo opreté o jasné, relevantné a ani novovzniknuté skutočnosti, pričom odpor proti trestnému rozkazu podal výlučne obžalovaný. Okresný súd takýmto rozhodnutím zhoršil postavenie obžalovaného pri nezmenenom skutkovom stave. Tým došlo nielen k porušeniu práva obžalovaného na obhajobu ale aj k porušeniu zásady reformatio in peius a princípu právnej istoty. Sprísnenie stupňa stráženia je nepreskúmateľné, keď súd neuvádza, ktoré konkrétne vyjadrenia znalca MUDr. Maroša Uhrina mali byť dôvodom pre zaradenie obžalovaného do ústavu so stredným stupňom stráženia. Záverom dodal, že obžalovaný od počiatku trestného stíhania popiera spáchanie skutku a tento jeho postoj sa počas konania nijako nemenil, preto súd nedôvodne zohľadnil nesebakritický postoj, či neprejavenie ľútosti, ktorý bol známy už v konaní pred vydaním trestného rozkazu v neprospech obžalovaného.

Vyjadrenie k odvolaniu nebolo podané.

Krajský súd vo veci vykonal verejné zasadnutie dňa 08.08.2023 za prítomnosti zástupkyne Krajskej prokuratúry v Trnave, obžalovaného a jeho obhajcu, ako aj poškodených. Verejného zasadnutia sa nezúčastnil poškodený I. B., na čo senát odvolacieho súdu vyhlásil uznesenie, ktorým rozhodol, že verejné zasadnutie vykoná v jeho neprítomnosti.

Obžalovaný spoločne s obhajcom zotrval na podanom odvolaní. Odvolací súd oboznámil prítomných s napadnutým rozsudkom, odvolaním obžalovaného, odpisom registra trestov na obžalovaného, lustráciou ZVJS ako aj podstatným obsahom spisu. Procesné strany nemali žiadne pripomienky k oboznamovanému obsahu spisového materiálu, ani návrhy na doplnenie dokazovania. Zástupkyňa krajskej prokuratúry v Trnave mala za to, že okresný súd rozhodol zákonne a správne, pričom dôkazy vyhodnotil jednotlivo ako aj vo vzájomnom súhrne. Pokiaľ ide o odvolacie námietky obhajoby, s týmito sa vysporiadal už okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku. Pokiaľ ide o námietku o absencii riadneho poučenia poškodených pred ich výsluchom, táto je nedôvodná, nakoľko z vykonaného dokazovania vyplýva opak, t.j. riadne a zákonné poučenie všetkých poškodených pred samotným výsluchom. Odvolanie obžalovaného považuje za nedôvodné v celom rozsahu, navrhla odvolanie podľa § 319 Trestného poriadku zamietnuť. Obhajca obžalovaného sa v plnom rozsahu pridržiaval písomných dôvodov odvolania, poukazujúc na konkrétne nesprávnosti a nezákonnosti postupu okresného súdu. Zotrval na odvolacom návrhu. Obžalovaný zotrval na svojej obrane, t.j. on nikdy voči poškodeným nevyslovil žiadnu vyhrážku, jeho trestné stíhanie považuje za „výsledok práce organizovanej skupiny“. Žiadal, aby ho okresný súd oslobodil spod obžaloby.

Podľa ustanovenia § 317 ods. 1 Trestného poriadku, ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku, alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku, event. napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie ako i správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Po splnení prieskumnej povinnosti v rozsahu § 317 Trestného poriadku odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné, v dôsledku čoho sú splnené podmienky pre jeho zamietnutie v zmysle § 319 Trestného poriadku.

Odvolací súd konštatuje, že okresný súd v záujme náležitého zistenia skutkového stavu veci vykonal všetky dôkazy, ktoré mal k dispozícii, a to pri uplatnení všetkých základných zásad, ktoré trestný proces upravujú. Vo vzťahu k napadnutému výroku o vine obžalovaného okresný súd jasne, zrozumiteľne a presvedčivo vysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za dokázané, o ktoré skutočnosti svoje tvrdenia oprel a akými úvahami sa spravoval. Trest uložený obžalovanému považuje sa primeraný, zákonný a spravodlivý. Pokiaľ ide o odôvodnenie rozsudku, tento zodpovedá zákonným požiadavkám vyplývajúcim z ust. § 168 Trestného poriadku a odvolací súd sa bez výhrad s týmto odôvodnením stotožňuje a odkazuje naň. Na konštatovanie správnosti odvolací súd uvádza nasledovné:

Podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány

činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Proces dokazovania (a to nie len z hľadiska hodnotenia obsahu jednotlivých dôkazov, ale aj z hľadiska rozsahu dokazovania) je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých vo veci vykonaných dôkazov dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia. Zákon pritom neurčuje a ani nemôže určiť konkrétne pravidlá, podľa ktorých by sa malo vychádzať v konkrétnom prípade pri určení rozsahu dokazovania alebo pri hodnotení obsahu dôkazov, prípadne ich vzájomnej súvislosti. Jediným všeobecným pravidlom určujúcim rozsah dokazovania je zásada vyjadrená vo vyššie citovanom ustanovení podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, ktorej orgány postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie. (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 1To/7/2012 z 30. januára 2013)

Súd prvého stupňa pri vykonávaní dôkazov na hlavnom pojednávaní postupoval podľa príslušných ustanovení Trestného poriadku upravujúcich spôsob vykonania dôkazov, pričom sa nedopustil žiadnych závažných chýb, ktoré by mohli mať vplyv na zistenie skutkového stavu veci, alebo v dôsledku ktorých by došlo k porušeniu akéhokoľvek práva obžalovaného. Z uvedeného dôvodu sa odvolací súd zameria len na výslovné a zásadné odvolacie námietky obžalovaného.

Pokiaľ ide o odvoláciu námietku obžalovaného, ktorá spočívala v spochybnení zákonnosti výpovedí svedkov – poškodených z prípravného konania z dôvodu, že títo neboli riadnym spôsobom poučení o možnosti odmietnuť vypovedať v zmysle § 130 ods. 1 Trestného poriadku ešte pred výsluchom, odvolací súd ju vyhodnotil ako nedôvodnú.

Podľa § 130 ods. 1 prvej vety Trestného poriadku právo odoprieť výpoveď ako svedok má príbuzný obvineného v priamom rade, jeho súrodenec, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh.

Podľa § 130 ods. 2 prvej vety Trestného poriadku svedok je oprávnený odoprieť vypovedať, ak by výpoveďou spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania sebe, svojmu príbuznému v priamom rade, svojmu súrodencovi, osvojiteľovi, osvojenecovi, manželovi alebo druhovi, alebo iným osobám v rodinnom alebo obdobnom pomere, ktorých ujmu by právom pociťoval ako vlastnú ujmu.

Právo odoprieť výpoveď podľa § 130 ods. 1 Trestného poriadku je širšie ako právo podľa § 130 ods. 2 Trestného poriadku, pretože podľa § 130 ods. 1 svedok má právo odoprieť výpoveď bez toho, aby musel uviesť akýkoľvek dôvod, a jediným predpokladom je, aby obvinený bol s ním v takom príbuzenskom, resp. obdobnom pomere, aký toto ustanovenie predpokladá.

Právo svedka odoprieť výpoveď, ak by svojou výpoveďou spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania sebe alebo osobám uvedeným v § 130 ods. 2 veta prvá Trestného poriadku je dôsledkom ústavnej ochrany a táto má prednosť pred dosiahnutím účelu trestného stíhania (§ 1 Trestného poriadku), a to aj vtedy, ak by v dôsledku jej uplatnenia dokazovanie v konkrétnej veci trpelo tzv. dôkaznou núdzou.

Z obsahu spisu vyplýva, že okresný súd na hlavnom pojednávaní dňa 26.04.2023 oboznamoval dôkazy, a to kamerové záznamy o výsluchu svedkov – poškodených zo dňa 28.09.2022, a to postupom podľa § 270 ods. 2 Trestného poriadku. Na jednotlivých kamerových záznamoch bol zaznamenaný obsah výpovede poškodených k okolnostiam skutku ako aj osobe obžalovaného ako páchatela. Je pravdou, že súčasťou kamerového záznamu v jeho úvode nebolo obsiahnuté poučenie svedkov podľa § 130 ods. 1 Trestného poriadku, avšak z uvedeného nemožno usudzovať, že k zákonnému poučeniu svedkov pred samotnou výpoveďou nedošlo. Kamerové záznamy ako aj samotné prepisy zachytávajú obsah výpovede ku skutku, nie rad procesných úkonov, ktoré nasledovali pred ako aj po výsluchu. Procesné úkony realizované pred výsluchom sú v spise zadokumentované vo forme zápisníc o výsluchoch svedkov v úvodnej časti poučení, čím boli výsluchy svedkov úplné, účinené zákonným spôsobom a plne

validné. Zákon pritom neukladá povinnosť, aby boli jednotlivé procesnú úkony sprevádzajúce výsluch svedka aj súčasťou kamerového záznamu v prípade, že je výsluch takýmto spôsobom zachytený. Pokiaľ ide o samotnú formu výslovného vyhlásenia svedka po poučení či svoje právo odmietnuť vypovedať využíva alebo nevyužíva, táto musí byť vyjadrená takým spôsobom, aby neboli pochybnosti o jeho prejavenej vôli odoprieť výpoveď alebo vypovedať. Svedka rovnako nemožno nútiť, aby použil formuláciu výslovne uvedenú v zákone. Z príslušných poučení (č.l. 53, 62, 114 a 132) výslovne vyplýva, že každý zo svedkov bol o možnosti odmietnuť vypovedať podľa § 130 ods. 1 Trestného poriadku poučený, pričom po výslovnom poučení sa vyhlásili, že toto právo nevyužívajú a vypovedať budú. Na znak súhlasu každý zo svedkov zápisnicu po jej preštudovaní podpísal, vyhlásení o súhlase s jej obsahom vlastnoručne podpísal. Na uvedenom závere nič nemení ani skutočnosť, na ktorú poukazuje obhajoba, a síce, že v prípade výsluchu poškodenej C. B. bola táto vypočúvajúcou osobou až v záverečnej časti výsluchu dotazovaná na príbuzenský pomer k obžalovanému.

Pokiaľ ide o oboznamovanie sa s výsluchmi na hlavnom pojednávaní prostredníctvom kamerových záznamov, na takýto postup bol zákonný dôvod podľa § 270 Trestného poriadku, pričom takýto dôkaz navrhol prokurátor v obžalobe, a obžalovaný voči takémuto postupu nenamietal. Z vyššie uvedeného tak možno uzavrieť, že výsluchy svedkov – poškodených v prípravnom konaní boli realizované zákonne súladným spôsobom, a preto boli ako dôkaz použiteľné v konaní pred súdom.

Isté pochybenie v procesnom postupe okresného súdu možno identifikovať a tým dať za pravdu obžalovanému, že v prípade čítania zápisníc o výsluchoch svedkov – poškodených z prípravného konania v časti poučení, nebolo možné prečítať takýto dôkaz v režime § 269 Trestného poriadku. Zo základnej teórie dokazovania možno vyvodiť, že v prípade listinných dôkazov ide v podstate o osobitný druh vecného dôkazu, t. j. listina samotná je dôkazom o určitej okolnosti skutkového deja. Samotná zápisnica o výsluchu žiadnym dôkazom nie je, nakoľko tá je iba nositeľom iného dôkazu - trestnoprávne relevantných informácií, ktoré pri svojom výsluchu vypočúvaná osoba uviedla. Inými slovami, nemožno ako listinu vykonávať zápisnicu o výsluchu, keďže táto - okrem okolností predmetného výsluchu, sama o sebe nič nedokazuje. Pokiaľ teda okresný súd predmetnú zápisnicu vykonali spôsobom podľa § 269 Trestného poriadku, nepostupoval správne, keďže takýmto a ani žiadnym iným zákonným spôsobom ju vykonať nemohol.

Pokiaľ však ide o vyššie uvedené pochybenie, toto nemalo za následok porušenia žiadneho z práv obžalovaného garantujúcich mu spravodlivý súdny proces, keďže v prípade časti zápisnice o poučení ide o procesný úkon orgánov činných v trestnom konaní, ktorý je inherentnou súčasťou vyšetrovacieho spisu.

Obžalovaný ďalej namietal skutočnosť, že poškodení nemohli mať dôvodnú obavu o život a zdravie, pretože z obžalovaného preukázateľne nemali strach, keďže jeho spoločnú domácnosť s matkou pravidelne navštevovali. K uvedenej námietke odvolací súd poukazuje na to, že z konania obžalovaného, a to nielen vo vzťahu ku skutku, ktorý je predmetom tohto konania, ale aj v kontexte trestnej minulosti obžalovaného možno bezpečne konštatovať, že poškodení objektívne mohli mať dôvodnú obavu o svoj život a zdravie, pretože konanie obžalovaného pri interakcii s poškodenými bolo obvykle nekontrolovateľné, agresívne, kedy dochádzalo nielen k verbálnym útokom okrem iného aj v podobe vyhrážok ale aj k fyzickým útokom. Na uvedenom nemení nič ani to, že poškodení pravidelne navštevovali domácnosť obžalovaného za účelom návštevy svojej matky poškodenej C. B., nemajúc inú možnosť na realizovanie návštev. Všetci poškodení zhodne poukazovali na minulé incidenty s obžalovaným, v podstate sa každá jedna interakcia s obžalovaným skončila konfliktom a roztržkami, či privolaním policajnej hliadky. Agresia obžalovaného sa stupňovala najmä v čase, kedy bol pod vplyvom alkoholu, sám pritom priznal nadmerný konzum alkoholu, ktorý vnímal ako liek a spôsob ako zabudnúť na problémy. Obžalovaný dlhodobo voči poškodeným prechovával negatívne emócie, hostilný postoj, želel si ich smrť, čomu zodpovedalo jeho konanie. Nemal zábrany na poškodených verbálne ako aj fyzicky útočiť, čo sa prejavilo aj v deň spáchania skutku, kedy v útoku na poškodenú G. H. B. zabránila ich matka. Následne po príchode brata obžalovaný opakovane fyzicky zaútočil na poškodeného I. B., ktorý ho pre agresívne správanie spacifikoval a tak vyčkal až do príchodu polície. Poškodená C. B. uviedla, že neraz bola nútená zamknúť sa v izbe, kde dokonca vykonávala hygienické potreby, a to z dôvodu obavy z obžalovaného, ktorého správanie pod vplyvom alkoholu bolo nekontrolovateľné za opakovaného verbalizovania vyhrážok. Niet potom žiadne pochybnosti o tom, že konanie obžalovaného

objektívne mohlo vzbudiť u poškodených strach o svoj život a zdravie, a preto aj táto námietka obhajoby bola nedôvodná.

Nemožno súhlasiť ani s námietkou o účelovom a nesprávnom vyhodnotení výpovede obžalovaného z prípravného konania v jeho neprospech, čím mala byť popretá jeho obhajoba označená súdom ako účelová. Okresný súd výpoveď obžalovaného z prípravného konania ako aj výpoveď učinenu na hlavnom pojednávaní v spojení s vyjadreniami obžalovaného k jednotlivým dôkazom vyhodnotil vo vzájomnom súhrne, pričom jeho úvaha o účelovej obhajobe mala podklad vo vykonanom dokazovaní. V prípravnom konaní obžalovaný najskôr uviedol, že si nepamätá čas kedy prišiel domov, ani to, či v jeho kuchyni bola poškodená G. H. B. so synom F. H., neskôr uviedol, že v čase spáchania skutku bol pod vplyvom alkoholu, keď prišiel domov, v jeho kuchyni už bola sestra so synom, začal jej nadávať a posielal ju preč. Na obsah nadávok si pritom nespomínal, rovnako si nespomenul na ďalšie detaily z inkriminovaného dňa. Ďalej sa rozepamätal na to, že neskôr prišiel jeho brat – poškodený I. B.. Svoje konanie dokonca oľutoval. Vo výpovedi na hlavnom pojednávaní dňa 17.03.2023 si už obžalovaný veľmi detailne spomínal na inkriminovaný deň, opisoval skutkový priebeh deja, údajne poškodeným adresoval slová „blíži sa čas vašej smrti“ poukazujúc však na následky očkovania proti covidu, nie ako vyhrážku. Takúto obhajobu považuje aj odvolací súd za účelovú. Obžalovaný síce nemusel byť stotožnený s vakcináciou matky, avšak táto obrana mu len účelovo „zapasovala“ do jeho obhajoby, uvedomujúc si následky vyslovených vyhrážok o to viac, že za obdobné konanie bol vo výkone trestu odňatia slobody a bezpochyby musel vedieť, aké trestnoprávne následky preňho bude mať opätovné vyhrážanie sa poškodeným. Sám totižto opakovane na jednej strane opakovane uvádzal, že si dával na svoje slová pozor, vedel, čo preňho bude znamenať opätovné vyhrážanie sa poškodeným, no na druhej strane už možné adresovanie vyhrážok poškodeným pripustil ospravedlňujúc to požitím alkoholu, kedy „mu z úst kadečo vyletí“.

Pokiaľ ide o námietku o pochybnosti o „vykopnutí dverí“, aj podľa názoru odvolacieho súdu je skutočnosť, či v úvode skutku došlo, resp. nedošlo k vykopnutiu balkónových dverí pre posúdenie viny obžalovaného irelevantné. Táto skutočnosť nijako nepotvrďuje a ani nevyvracia sklony obžalovaného k agresívnemu správaniu. Túto povahovú črtu (agresívne sklony) bolo možné u obžalovaného zistiť a validovať z vykonaných dôkazov, a to výpovedí poškodených, znaleckého dokazovania ako aj výpovede samotného obžalovaného, ktorý o sebe sám vypovedal, že ho poškodení rozčuľujú, pijú mu krv, adresoval im vyjadrenie, aby zdochli, že sa blíži čas ich smrti, podľa vlastných slov penil pri každej návšteve poškodených, bol na nich alergický. Sklony k agresii u obžalovaného nasvedčuje aj jeho trestná minulosť, opis konfliktov s poškodenými, či spôsob spáchania jednotlivých skutkov.

Pokiaľ ide o námietku obžalovaného o tom, že nebol riadne a včas upovedomený o výsluchu poškodených po vznesení obvinenia, v tomto smere odvolací súd poukazuje na doručenkú na č.l. 185 rub, z ktorej vyplýva, že obžalovaný bol riadne upovedomený o vykonaní výsluchov poškodených zo dňa 28.09.2022, pričom doručenka je verejná listina o ktorej platí prezumpcia pravdy, t.j. údaje v nej uvedené sa prezumujú ako správne, pokiaľ sa nepreukáže opak, čo obžalovaný nepreukázal. Odvolací súd po preštudovaní spisového materiálu nezistil žiadne skutočnosti svedčiace o tom, že by v priebehu celého trestného konania došlo k porušeniu práva obžalovaného na obhajobu a už vôbec nie zásadným spôsobom. Naopak, jeho právo na obhajobu bolo v priebehu celého trestného konania zachované, pričom obžalovaný mal možnosť zúčastňovať sa pojednávaní a uplatňovať svoje práva či už osobne, alebo neskôr už aj prostredníctvom obhajcu, pričom toto svoje právo v priebehu konania aj aktívne využíval (oboznámil sa s výpoveďami poškodených, prostredníctvom obhajcu nahliadol do vyšetrovacieho spisu, atď.). Z jednotlivých zápisníc z hlavných pojednávaní navyše vyplynulo, že obžalovaný mal v priebehu celého súdneho konania možnosť vyjadriť sa ku každému vykonanému dôkazu, o tejto možnosti bol riadne poučený, pričom toto právo či už sám alebo prostredníctvom svojho obhajcu využíval.

Zhrnúc vyššie uvedené možno bezpečne konštatovať, že obžalovaný sa skutku dopustil tak, ako mu je kladené za vinu a odvolacie námietky (ktoré boli totožné s jeho obhajobou počas prvostupňového konania) neboli spôsobilé na závere o vine prívodiť iné rozhodnutie.

Pokiaľ ide o uložený trest, pri úvahách o druhu a výmere trestu postupuje každý súd v zmysle zásad a kritérií rozhodných pre ukladanie trestov uvedených v § 34 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona, podľa ktorých trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej

trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatelia spoločnosťou. Trest má postihovať iba páchatelia, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Vo vzťahu k výroku o treste obžalovaný ako prvé namieta nepreskúmateľnosť výroku, ktorým okresný súd uložil obžalovanému trest odňatia slobody v trvaní 24 mesiacov, keď podľa jeho názoru obhajoby súd tento výrok s výnimkou všeobecných úvah o treste nijako neodôvodnil.

V tejto súvislosti dáva odvolací súd obžalovanému do pozornosti odôvodnenie napadnutého rozsudku v časti, v ktorej sa okresný súd veľmi podrobne a precízne venoval otázke primeranosti trestu (t.j. str. 16 a nasl. rozsudku). Okresný súd ako prvé ustálil trestnú sadzbu poukazom na zistený pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, ďalej poukázal na osobu obžalovaného v kontexte skutkových zistení vo vzťahu k trestnej činnosti, jeho trestnú minulosť, postoj k vlastnej protiprávnej činnosti, ďalej poukázal na možnosti nápravy obžalovaného, zhodnotil doterajší výkon podmiennečných či nepodmiennečných trestov vo vzťahu k možnostiam nápravy obžalovaného. Okresný súd rovnako dostatočne odôvodnil skutočnosť, prečo obžalovanému neukladal podmiennečný trest odňatia slobody, ako i to, prečo neaplikoval ust. § 10 ods. 2 Trestného zákona (tzv. materiálny korektív) a v neposlednom rade aj dôvod, prečo obžalovaného oproti skoršiemu rozhodnutiu (trestnom rozkaze) zaradil na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, a teda vo vzťahu k vonkajšej diferenciacii trestu jeho trest sprísnil.

Odvolací súd vo vzťahu k výške uloženého trestu už len v stručnosti uvádza, že podľa odvolacieho súdu je trest odňatia slobody v trvaní 24 mesiacov (t.j. v polovici zákonom ustanovenej trestnej sadzby po úprave podľa § 38 ods. 4 Trestného zákona) síce trestom zákonným, ale miernym, a to s prihliadnutím na osobu obžalovaného ako špeciálneho recidivistu vo vzťahu k predmetnému trestnému činu, spôsob spáchania skutku, kedy sa už opakovane dopustil uvedeného konania voči blízkym osobám, pričom v prípade jeho matky išlo o chránenú osobu (osobu staršieho veku), jeho trestnú minulosť a absenciu akejkolvek sebareflexie a ľútosti nad svojim konaním. Vzhľadom však na absenciu podania odvolania zo strany prokurátora v neprospech obžalovaného, tento trest mu odvolací súd (aj keď sa mu žiadalo) nemohol sprísniť a to s prihliadnutím na zásadu reformatio in peius (zásada zákazu zmeny v neprospech obžalovaného).

Obžalovaný ďalej namietal porušenie zásady reformatio in peius a tiež princípu právnej istoty, ktoré malo spočívať v tom, že okresný súd po vydaní trestného rozkazu zo dňa 17.02.2023, následne podanom odpore zo strany obžalovaného, nariadil hlavné pojednávanie a novým rozhodnutím, t.j. napadnutým rozsudkom uložil obžalovanému prísnejší trest.

Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že okresný súd vo veci rozhodol prvýkrát, a to trestným rozkazom zo dňa 17.02.2023 sp. zn. 14T/8/2023, ktorým obžalovaného uznal vinným zo spáchania prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona, s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona a § 139 ods. 1 písm. c), písm. e) Trestného zákona, za čo mu podľa § 360 ods. 2 Trestného zákona uložil nepodmiennečný trest odňatia slobody v trvaní 24 mesiacov so zaradením obžalovaného do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia podľa § 48 ods. 4 Trestného zákona.

Napadnutým rozsudkom okresný súd sprísnil obžalovanému trest, a to tak, že na výkon uloženého trestu zaradil obžalovaného do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, majúc za to, že náprava (vzhľadom na jeho trestnú minulosť ako aj postoj k trestnej činnosti) bude lepšie zaručená v tomto stupni stráženia, a zároveň obžalovanému uložil ochranný dohľad v trvaní 1 rok, obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a tiež povinnosť podrobiť sa psychoterapii alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve zameranom na požívanie alkoholu.

V tomto ohľade odvolací súd poukazuje na znenie ustanovenia § 355 ods. 3 Trestného poriadku, vetu za bodkočiarkou, podľa ktorej pri prejednávaní veci na hlavnom pojednávaní (po riadnom podaní odporu) nie je samosudca viazaný právnu kvalifikáciou ani druhom a výmerou trestu obsiahnutými v trestnom rozkaze.

Špecifickosti odporu, ako jedného z opravných prostriedkov, zodpovedá i naposledy citované ustanovenie Trestného poriadku, z ktorého vyplýva zákonná výnimka z inak všeobecného uplatňovania zákazu reformatio in peius, upraveného pri sťažnosti v § 195 ods. 1 Trestného poriadku, pri odvolaní v § 322 ods. 3, § 327 ods. 2 Trestného poriadku, pri dovolaní v § 391 ods. 2 Trestného poriadku a pri obnove konania v § 405 písm. b) Trestného poriadku. V praktickej rovine to znamená, že súd podľa teraz platného a účinného Trestného poriadku môže po vykonaní kontradiktórneho hlavného pojednávania svojim odsudzujúcim rozsudkom uznať obvineného za vinného z ťažšieho trestného činu, alebo mu môže uložiť prísnejší trest aj vtedy, ak vo veci konal len na podklade odporu obvineného. Súd v tomto prípade de facto postupuje spôsobom, ako keby trestný rozkaz vôbec nebol vydaný. (analogicky porovnaj Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Tdo/48/2019 z 28.11.2019)

Odvolací súd nespochybňuje, že vyššie uvedený postup (t.j. sprísnenie trestu po podaní odporu voči trestnému rozkazu) nesmie byť aktom ľubovôle a sankciou za nesúhlas s trestným rozkazom pri nezmenených skutočnostiach. K uvedenému sa však vyjadril už Najvyšší súd SR vo svojej rozhodovacej činnosti (napr. uznesenie sp. zn. 6Tdo/13/2019 zo dňa 6. novembra 2019), keď uviedol, že táto úvaha by bola akceptovateľná i v našom právnom poriadku, vychádzajúc z princípu predvídateľnosti práva pri rovnakých skutkových a právnych okolnostiach prípadu, ale len za predpokladu, pokiaľ by skutočne išlo o totožnú situáciu, že len na základe odporu podaného obvineným došlo po prednesení obžaloby zo zákona k zrušeniu trestného rozkazu a pri absolútne nezmenených skutkových zisteniach a právnej kvalifikácii skutku, ale i nijako nezmenených skutočnostiach významných z hľadiska ukladania trestu (...) či už k prísnejšej právnej kvalifikácii skutku alebo k uloženiu prísnejšieho trestu, než aký bol uložený pôvodným trestným rozkazom.

O takýto prípad však v posudzovanej trestnej veci nešlo, keďže na hlavnom pojednávaní boli vykonané nové dôkazy (in concreto: výsluchom obžalovaného, výsluchom znalca MUDr. Maroša Uhrina, prehratím kamerových záznamov o výsluchoch svedkov – poškodených, oboznámením zvukového záznamu, trestným rozkazom, správami o povesti, odpisom registra trestov na obžalovaného a ďalšími listinnými dôkazmi), ktoré vo finále viedli ku korekcii skutkových zistení vo výroku napadnutého rozhodnutia a tým k zmene – sprísneniu uloženého trestu pri nezmenenej právnej kvalifikácii skutku oproti právnej kvalifikácii v trestnom rozkaze či samotnej obžalobe.

Nad rámec konštatovaného dáva odvolací súd obžalovanému do pozornosti aj ten právny názor, podľa ktorého nie je vylúčené, aby všeobecný súd dospel po vykonanom hlavnom pojednávaní k záveru, že miernejší trest uložený trestným rozkazom nie je možné považovať za primeraný, vystihujúci účel trestu, a to i za podmienok, že na hlavnom pojednávaní žiadne nové okolnosti relevantné z hľadiska ukladania trestu nevyšli najavo, ak všeobecný súd v rozsudku náležitým spôsobom výslovne uvedie všetky kritériá, ktoré ho viedli k uloženiu novo vymeraného trestu, presne tak, ako učinil aj okresný súd v tomto prípade. (porovnaj analogicky Nález Ústavného súdu Českej republiky z 10. decembra 2009, sp. zn. III. ÚS 39/09).

Ďalej obžalovaný namietal nedôvodnosť uloženia povinnosti podrobiť sa psychoterapii, poukazujúc pritom na závery znaleckého posudku znalca MUDr. Maroša Uhrína, podľa ktorého táto potreba nevyvstala.

Zo znaleckého posudku znalca MUDr. Maroša Uhrina č. 107/2022 vyplýva, že znalec u obžalovaného objektivizoval syndróm závislosti od alkoholu, pričom jeho pobyt na slobode nie je nebezpečný, a nie je vhodné nariadiť ochranné liečenie. Obžalovaný však tento záver selektívne vyložil vo svoj prospech, pričom opomenul uviesť, že absencia potreby nariadenia ochranného liečenia bola ustálená zo subjektívneho dôvodu na strane obžalovaného, a to absencie akejkoľvek motivácie obžalovaného k riešeniu svojej závislosti, nie kvôli absencii dôvodu z objektívneho hľadiska. Znalec okrem iného uviedol, že nariadenie psychoterapie a ochranného liečenia by obžalovanému prospelo a nebolo by na škodu. Uvedené vyplýva aj z uznesenia Okresného súdu Trnava zo dňa 22.03.2021 sp. zn. 28Nt/27/2020-12, ktorým bolo u obžalovaného ukončené ochranné protialkoholické liečenie práve pre nespôsobnosť obžalovaného, absenciu motivácie, odmietanie terapeutických úkonov. Odvolací súd sa stotožňuje aj s uložením povinnosti podrobiť sa psychoterapii zameranej na liečbu závislosti užívania alkoholu a to v spojení s uložením zákazu požívania alkoholických nápojov, pretože práve požívanie alkoholu bolo faktorom, ktorý výraznú dobu motivuje obžalovaného k protiprávnemu konaniu. Znalec konštatoval nechotu obžalovaného podrobiť sa liečbe v dôsledku absolútne nekritickej postoja

k svojej závislosti a tiež k vlastnej protiprávnej činnosti, pričom znaleckým skúmaním bolo zistené, že užívanie alkoholu u obžalovaného má výrazne negatívny vplyv na všetky životné sféry. Za takýchto okolností bolo nanajvýš dôvodným uloženie predmetného zákazu v spojení s povinnosťou podrobiť sa cielej psychoterapii. Obžalovanému nebude na škodu oboznámiť sa s tým, aké dôsledky na nielen jeho život má nadmerné požívanie alkoholu, pričom uvedené bude pôsobiť aj ako prevencia. Vzhľadom na charakter trestnej činnosti bolo namieste pôsobiť na obžalovaného aj uložením takéhoto druhu zákazu, a to ako prevencia, nakoľko požitie takýchto látok môže oslabiť vôľovú schopnosť jedinca a tým ľahšie sklízuť k opätovnému spáchaniu trestného činu.

Nakoniec sa odvolací súd nestotožňuje ani s námietkou obhajoby o tom, že postoj obžalovaného k trestnej činnosti, a teda jeho zákonné právo vyjadriť sa a brániť sa pred súdom bolo vyložené v jeho neprospech, ako absencia nekritického postoja. K uvedenému odvolací súd len v stručnosti odkáže na odôvodnenie napadnutého rozsudku vo vzťahu ku konštatáciám okresnému súdu o postoji obžalovaného, pričom nad rámec uvedeného poukazuje opäť na závery znaleckého skúmania, podľa ktorého je obžalovaný egocentricky zameraný, má výrazne hyperkritické myslenie k svojmu okoliu, odmieta sa podrobiť liečbe závislosti, k svojmu okoliu má hostilný postoj, pričom práve alkohol vníma ako liek a cestu k riešeniu životných dilem. Uvedené plne zodpovedá skutkovým zisteniam, kedy obžalovaný v podstate od počiatku konania dáva za vinu svoje vlastné protiprávne konanie poškodeným, svoje zavinenie si neprípúšťa, svoje konanie bagatelizuje, viní svoje okolie. Týmto tak prejavil nekritický postoj k spáchaniu skutku, pre ktorý je v súčasnosti trestne stíhaný, ale aj k minulej, v podstate totožnej trestnej činnosti.

Záverom odvolací súd v reakcii na ďalšie odvolacie námietky obžalovaného dodáva, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných stranami konania. Právo na spravodlivý súdny proces nevyžaduje, aby súd v rozsudku reagoval na každý argument prednesený v súdnom konaní. Stačí, aby reagoval na ten argument, ktorý je z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia považovaný za rozhodujúci (porovnaj napr. rozsudok vo veci Ruiz Torija c. Španielsko a Hiro Balani/Španielsko, oba z 9. decembra 1994, Annuaire, séria A č. 303 A a č. 303 B, tiež R 68/2008- I, rozsudok G. z 9. decembra 1994 vo veci Q. R. proti Španielskemu kráľovstvu).

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd odvolanie obžalovaného podľa § 319 Trestného poriadku zamietol ako nedôvodné.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0, čiže jednomyseľne podľa § 163 ods. 4 Trestného poriadku v spojení s § 170 ods. 6 Trestného poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.